

Nro. 37.

A' FELS. R. TSÁSZÁRNAK ÉS A. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben Novembernek 6-dik napján 1795.
esztendőben.*

B é c s.

Mindenszentek ünnepén, úgymint e' folyó hólnapnak első napján dél előtt 11 órakor Ő Cs. Kir. Felsege, *Károly, János és Anton* fő hertzegekkel, az itt lévő arany gyapjas vitézekkel, és az egész Cs. Kir. udvarral együtt az udvari fő templomba bé menvén a' Római követ által tartatott Sz. misén példásan áhétatoskodtak. Estéli 6 órakor mind ő Cs. Kir. Felsegek, mind a' királyi fő hertzegek, és hertzeg aszifzonyok, nem külömben a' Római követ, és az udvari kavallérok, a' fent nevezett fő templomba bé menvén vigiliát tartottak, és más nap 11 órakor a' minden holtakért tartatott Sz. misét is halgatták.

A' Fels. Kir. udvari Magyar Cancellária áll Cancelláriusát Keresztiszei *Gr. Csáky József* úr Ő Excellenciáját, ritka érdemeire való tekintetből, önként, Cubiculariorum Regalium magister méltóságra emelte Fels. Urunk. Ezen méltóságos úrnak édes atya Keresztiszei Gróf *Csáky János* Ő Excellenciája múlt hólnapnak 27-dikén, életének 76-dik esztendejében *Pozsonban* meg halálozott. — A' *Wurmser* huszárregementjéhez küldetett Oberstert *Klenau* Grófot, sok hadi történetekben mutatott hív szolgálattyaért, a' *Mária Terésia* vitézi rendjének kis keresztjével jutalmaztatta meg a' Fels. Császár.

Hadi Történetek.

Tegnapelőtt, délelőtti 10 és 11 óra közt 30 sipós postiliónnal, és 4 Cs. K. pósta tisztel lovaglott bé *Béts* várasába a' *Gr. Clerfayt* fő vezér által Moguntziából Fels. Urunkhoz küldetett kurir *Marquis Chasteller* Ingenieur Ooristlajtinánt azon örvendetes hírrel, hogy a' múlt hólnapnak 29-én a' Moguntzia előtt táborozott Fr. ármádiát megtámadta, szerentsésen meg verte, és széllyelüzte a' nevezett fő vezér. Rövid tudósításának értelme ebből áll, hogy a' Cs. Kir. seregek az ellenség sántzait el vették, 50 ágyuit, és sok munitiószekereit el foglalták, két Frantzia Generálist, 60 fő tisztet, és 2000 köz embernél többet rabságba ejtettek. Most már ezen tsatának helyén ütött sátort ármádiánk, külső örrön lévő vitézeink pedig *Oppenheim* mellett a' *Rénusnak* tulsó partyán állanak. Sem a' mi, sem az ellenség veszteségeit meg nem tudta még akkor a' nevezett fő vezér határozni, rövideden tsak azt jelenti, hogy a' mi veszteségünk nem felettébb való. Nagyon sajnállya *B. Schmerzing* és *Gr. Wolkenstein* Generálisainknak halálokat. Mind a' Cs. Kir., mind az Imperiális, nevenként pedig a' *Moguntzi i, Kolonai, Lüttichi, Saltzburgi, és Bambergi* seregek igen vitézi módon viselték magokat. Az el foga-

ött Generálisok és Generál Adjutánsok vallás tételük szerént 52 batallion gyalogságból, 's öt lovas regementből állott a' meg veretett Frantzia armádia.

A' múlt hólnapnak 18-dikán Manheim előtt történt csatáról következő tudósítást küldött hozzá, ugyan a' *Manheim* előtt fekvő Cs. K. táborból egy vitéz hadi tisztt barátom a' tsata után harmad nappal: „Octob. 17-dikén estve egész armádiánk ki indúlt *Heidelbergától* három colonnében, mellynek egyike a' *Svetzingeni* úton ment, a' másodika a' *Heidelbergain*: a' harmadik a' *Neckáron* túl *Ladenburg*, és *Kéferthál* felé. Hajnali 4 órakor Manheim alá érkeztvén mindjárt olly nagy zürzavarba hoztuk a' Frantziákat, hogy ki egy ingben, ki szörén, ki hogy szaladt el a' lágerből, a' nagy setétség és köd miatt egymásra nem esmérvén, egymásra lövöldöztek, és sok kárt tettek magok közt; a' hol reájok bukkantunk mindgyart tüzet adtak reánk, mi pedig a' parantsolat szerént tsak vágással és bagnetákkal feleltünk nekik. A' setétség, sűrű köd, és confusio miatt glédában hozzánk kaptolták magokat, gondolván hogy mi is Frantziák vagyunk, 's mind addig mellettünk állottak, míg nyakok körül nem pengett az éles szablya. Az el fogatott Fr. Generális is *Manheiból* ki nyargalván egy *Wurmser* huszár strázsamesterhez szaladt, és tudakozván tőle, mitsoda colonnéből való légyen, tsak elhült a' strázsamester által adott feleletre, 's egyszeriben pardont kért tőle. A' Fr. táborban esett zürzavart, félelmet és kétséget nem tsak le nem írhatom, de még tsak nem is képzelhetem jó formán; de még köztünk is nem kevés félelem vólt, mivel hátunk megett fél óránira olly nagy tüzelések, és kiáltások estek, mintha az egész Fr. armádia hátunk megett lett vólna. Az ellenség üzésében hol mi bukkantunk gyalog seregeinkre, hol ezek mi reánk; és ez az állapot más nap délelőtt szinte 10 óráig tartott, mivel a' reggeli köd is olly

sűrű és setét vólt, mellyhez hasonlót életemben nem értem, a' legnagyobb osztályt is allig lehetett 5 lépésnire látni.

Gr. *Wurmser* komandérozó Generálisunktól az a' parantsolatunk vala, hogy az ellenséggel együtt rohanyunk bé a' váras kapuin, és már minden regementnek ki vólt az a' hely nevezve, a' hová kellett vólna menni iparkodni, jutalomúl 100 ezer forint vala ígérve; de azt el nem kaphatánk, mivel Manheim előtt egynéhány Fr. gyalog és lovas regement meg állapotván nagy tüzet adtak a' hozzájuk közelítőkre. A' sűrű ködnek el múlása után következett a' rettentő ágyúzás, mind a' mi, mind az ellenség részéről. Mihelyt a' mi kedves öregünk *Wurmser* Generális meg látta a' Fr. kavallériát, azonnal tulajdon huszár regementjebéli divisiónak parantsolta, hogy vágjon közibe; néki is szaladt ez a' vitéz sereg, hanem 3 lépésnire érvén a' Fr. kavallériához, és észre vévén hogy mázfában vagyon, visszsa fordúlt. Annakutánna a' Székely huszár regementnek Obristlajtinánt divisióját küldötte az ellenség atakirozására, ez is néki ruktatott *Dániel Lajos* úr Obristlajtinánt vezérlése alatt a' meg tért *Wurmser* huszárokkal együtt, de ök is látván a' Fr. lovasságnak számos vóltát, a' melly mint a' köfal úgy állott előttök, visszsa fordúltak, és tsak nem két száz lépésig üzettek az által, söt tovább is üzettek vólna, ha segítségekre nem ment vólna a' *Kinszky* könnyűszerű lovas serege. Ekkor a' visszsa fordúlt ellenséget üzőbe vették a' mieink, és a' Manheimi mulató házakig kergetvén, sok válogatott embereket le mézfároltak közülök, a' kik mint annyi árbotz fák úgy heverték a' mezőségen.

A' mi regementünkből (értsd a' Székely huszár regementjét) egyetlen egy ember se maradt a' tsatazó mezőn, még azok is, a' kik vagy vágást, vagy szúrást kaptak, életben ki jöttek, a' Frantziaság pedig úgy hevert, mint aratáskor a'

kéve, kik közül 1000 embernél többet le aprítottunk. Részünkről a' 3 colonnénál mintegy 50 ember hólt meg, 150 esett sebbe. *Wrdy* kapitány a' Generál Stábtól öszve vagdaltatott; *Boros* és *Naszvady* fel hadnagyok a' *Ferdinánd* fő hertzeg hufzárjaitól; *Simonyi* kapitány *Gyulay Sámuel* gyalog regementjéből (és így nem a' *Gyulay* szabad seregétől, a' mint írtuk a' Magv. kurirnak 35-dik darabjában az 559-dik lapon) *Fernyei* fel hadnagy, és *Bésán* allhadnagy az *Erdödy* hufzár seregéből el estek; hertzeg *Fürstenberg* *Lobkovitz*-tól, Gróf *Bigonyi* *Wurmsertül* halálos sebet kaptak. —

Most már egy ágyú lövésre állunk *Manheim* előtt, bé zárván a' várast; ármádiánknak egy vége a' *Neckár* szigeténél, a' másik vége a' *Neckáron* keresztül a' *Zandhofeni* téglavetőnél vagy on, a' melly a' *Rénus* partyán végződik. A' defensionális reduták már készen vagynak az ármádia előtt, és vagy a' jövő éjjel, vagy hólnap a' parallella lineákhoz fognak, és így ezen a' héten vége lesz az Imperium leg szebben épült városának, hogyha capitulálni nem akar. *Kéferthálban* nagy prédálást vittek végbe a' *Frantziák*, a' helység jegyzőjét egy igen emperséges embert másod magával meg ölték. *Schliesheimban* egy 75 ezrendös vén alfízonyt telhetetlen bujaságok által annyira öszve rongáltak, hogy negyed nap múlva meg is hólt's a' t. “

Illyenképen kevés szerentséjek vólt a' *Frantziáknak* a' *Rénuson* való által jövedeleekben, és nagy részént nemtsak által hajtattak, hanem már *Mühlheimig*, *Elberfeldig* és a' *Düsseldorfi* vidékig előre nyomúltak a' Cs. K. seregek.

Hanem ugyantsak még most is három pontban állapotok meg a' *Rénus* jobb partyán, hollott méllyen bé sántzolták, és köröm szakadásokig akarják magokat azokban védelmezni. Ez a' három pont *Manheim*; a' *Neuwiedi* hid előtt való

sántzok: és a' *Düßzeldorfi* vagy inkább *Urdingeni* bé sántzolt tanyájok, mellyekben hogyha meg maradhatnának, mindenkor bátorságos útjok lehetne a' Rénuson való által költözésre, és alkalmatosságok a' Cs Kir. ármádiának nyughatatlankodtatására. Hogy az első pontot meg tartani kívánnyák, *Manheim* védelmezésére tett készületeikből ki tettzik. *Pichegrü* Generál és a' *Thionwillei Merlin* gyakran meg látogattyák ezt a' várast, és mivel szabad által járások vagyon a' Rénuson, a' környülállásokhoz képest ottan ottan szaporítják az ott lévő katona őrizetet. A' másodig ponton tudnillik a' *Neuwiedi* hid előtt, mind jobban jobban bé sántzollyák magokat, a' Rénus bal partyán lévő tetők is meg lehetősen fedezik az ott lévő hidat, és nem könnyen engedik, hogy hozzájok férkezessenek a' Cs. K. seregek. Hogy ezen pontban is meg akarnak maradni, abból világos, hogy a' Frantzia ármádiának Rénus bal partyára lett által költözése után is szüntelen a' sántzok ásásában foglalatoskodnak; sőt már két ízben is, úgymint *Oct. 24 és 25-dik* napjain ki tsaptak az Austriakusokra, hanem tsak ugyan vízfőzinyomattak.

A' harmadik pontban, úgymint az *Urdingeni* sántzokban is álhatatossan meg akarnak maradni, a' melly mellett lévő szigetben számos földi erősségeket építenek. E' két utólsóbb pontokat leg jobban meg győzhetné Generál *Rénus*, a' ki hogyha fel duzzadna, minden sántzaikat és erősségeiket bé öntené és el nyelné,

Moguntziából Octob. 29-dikén, Tegnap estéli 6 órakor a' *Wickeri* táborban pihent Cs. Kir. seregek az ártillériával együtt ki indultak, és várasunkon keresztül marsirozván, ma reggel 5 órakor egynéhány colonnében meg támadták a' sántzaikban feküdt Frantziákat, és 9 óratájban mind a' *Monbachi* sántzokat, mind az azokban lévő ágyúkat el foglalták, úgyhogy már délben *Marienborn*, *Hechsheim* és *Laubenheim* birtokában vóltanak.

Az el futott ellenség a' *Monbachi* erdőségben telepedett le. —

Batáviai Respublika.

Minekutánna a' frigyos tartományok, és a' Hágai Köz Rendek meg egyeztenek volna a' Nemzeti Convent öszve gyűjtésében, a' centrális gyűlések, avagy a' klúbok is széllyel özlottak hét hetekig tartott együtt való lételek után, és mivel öszve gyűléseknek végét el érték, nem akartak magoknak további költséget okozni. Már most a' nemzeti Convent eleibe tétetendő tzikkelyeknek meg vizsgálásában, és azokról való értelmeknek feljegyzésében foglalatoskodnak a' frigyos tartományok, hogy még e' folyó hólnapnak 25-dike előtt bé küldhessék azokat Hágába, a' melly napon a' Köz Rendek is meg fogják a' még szükséges dolgokat határozni. Néhány tartományok azt kívánnyák, hogy a' nemzeti Convent a' Helytartó Fejedelem játék néző palotájában tartassék, a' melly alatt tudnillik ama nevezetes *Oldebárneveld*, a' ki t. i. 1619-dik esztendőben az *Arminius* principiumai miatt tömlötzbe vettetett 's végtére feje is el üttetett, kinek emlékezetére már most egy emlékezet özlopot akarnak a' Belgák emelni. — Az *Eszterházy* nevet viselő Fr. huszár regement Hágában fekszik őrizetben.

A' nemzeti Convent eleibe tétetett regulamentum sok tzikkelyből álló, mellyek következő szakaszokra vagynak fel ösztatva. 1.) A' népnek fel ösztásáról. 2.) A' voksoznak jussairól. 3.) A' választókról. 4.) A' nemzeti képviselőkről 's ezeknek gyűléseikről. 5.) A' nemzeti Conventnek foglalatosságairól. 6.) Végzéseinek módjáról. 7.) A' nemzeti képviselőknek számadásokról. 8.) A' Conventnek el öztlásáról. A' respublika lakosainak számba vételek után 15 ezer ember választ egy deputátust a' nemzeti gyűléshez. Gyűléseit Hágában tartják, holott választatások után 4 héttel

tartoznak meg jelenni, 's naponként 10 forint diétájok lészén. A' gyűlés nyitott ajtókkal fog tartatni, hanem a' midőn valamely dologban Com-missióba fogják magokat formálni, akkor senki se botsátatik bé a' gyűlés palotájába.

Zélandia még most is álhatatos előbbi fel-tétele mellett, az az, egyátallyában nem akarja a' nemzeti Conventnek öszve gyűlését. *Frislan-dia* ellenben már meg egyezett a' több tartomá-nyokkal, de olly fel tétellel, hogy nagyobb ha-talma soha ne légyen a' Conventnek, mint a' miké-ppen a' regulamentomban meg határozottatott. A' respublikának flottája közül ismét 5 linea hajó és egynéhány fregátta repült ki a' Texeli kikötő helyből a' nagy tengerre.

Frantzia Ország.

Azon *Lemaitre* nevű Párisi lakosnak, kiről a' múlt alkalmatossággal emlékezénk vala, írásai közt találtatott correspondentziák igen nevezete-sek. Láthatni azokból, hogy még most is re-ménysége vagyon a' Rojalistáknak a' contrarevo-lutióhoz; hogy ők még most is tellyes igyekezet-tel azon vagynak, hogy királya legyen Fr. Or-szágnak; és hogy *Puissayenek*, a' ki is a' *Quibe-roni* szigetbe vezérlette, és el is vezttette az emi-gránsokat, tellyességgel nem hisznek; hogy saj-náltyák a' *Veronából* küldetett manifestumnak hozzájuk nem érkezését; továbbba úgy gondolkoz-nak, hogy a' Conventnek lehetetlen közonséges békességet isinálni, 's egyedül *XVIII Lajos* viheti azt végbe. Ki tettzik továbbba azon correspon-dentiákból, hogy ők felettébb örvendenek a' *Ré-nusi* és *Móseli* Fr. armádiáknak szerentsétlenségén; hogy sokat ígertenek légyen magoknak az Anglusok, és emigránsok Fr. partokra való ki szállásokból; hogy egész reménységeket a' Wendeis-tákba helyheztessek; hogy mindenekről szorosán tudósították a' Fr. respublikának ellenségeit, és

hogy ők lettenek legyen okai, hogy a' Fr. nép egyátallyában nem akarta a' Conventnek két harmad részét jövendőbéli nemzeti képviselőinek választani; ők voltak a' Párisi osztályok fel támadásának is szerző okai.

Az *Octob. 19 dikén* tartatott gyűlésben számos katonák és fegyveres polgárok jelentenek meg a' Couvent gátorja előtt, 's arra kérték a' nemzeti képviselőket, hogy az ott gyakorlott gyilkosságoknak okait minél előbb büntesse meg, 's nevezetesen egy *Peton* nevű Generálist, a' ki leg több kegyetlenségeket vitt ott végbe. A' Convent meg halgatván kéréseket a' Közjóra ügyelő Commissióra bizta, hogy a' déli osztályokban végbe vitt kegyetlenségeknek és gyilkosságoknak szerző okait leg ottan fogattassa el.

Lebois, a' ki azon szempillantásban, mellyben el fogatott, egynéhány sebet ejtett a' maga testén, de mindjárt meg nem holt, *Oct. 15 dikén* a' katona Commissió eleibe vitetett, és noha már annakelőtte mint a' rebelliseknek meg atalkodott feje halálra sententiáztatott; még is engedelem adatott nékie a' maga mentségére. Noha ő is sok fájdalmakat szenvedett, és kinyújtodva feküdt a' deszkán; még is mindazáltal sokat és sokáig beszélt, 's végre arra kérte a' birákat, hogy ne engedjék őtet sokáig szenvedni. Én, *úgymond*, hazámnak sok áldás kívánásai között halok meg, kívánom, hogy minden Frantziák irtódzanak a' nagy betsület kívánástól, és majdan szabadok és szerentsések legyenek. — A' mi engemet illet, régulta meg vagyok arról győzve, hogy e' világ tsak egy el múltó árnyék, és ha feleségem 's három magzatim nem lettek volna, már régen nem vólnék itten, hanem már most jelen vagyok az a' szempillantás, jól látom az emberi dolgoknak múlandóságát, terhemre vagyok az élet, köszönöm a' Commissiónak róllam való gondviselését. A' midőn *Plesis* nevű tömlötzbe vitettem, épen olly mezítelen vóltam, mint midőn e' világra jöttem.

Teljes szivemből meg engedek azoknak, a' kik ellen panaszt tehetnék, és kérem azokat, a' kiket talán én meg sértettem, hasonlóképen engedjenek meg nékem. " Beszédjének végződése után, az ellene való sententziának meg határozására, egy más szobába ment a' Commissió; hanem néhány szempillantással annakutanna ki jövén az előlülő azt mondotta, hogy mivel hosszabb időt kíván a' róla való tanátskozás, vitessék vissza a' nevezett tömlötzbe. Nem szükség, felele *Lebois*, engemet vissza küldeni, reményem, hogy az emberiséggel bíró Commissió nem fogja az én fájdalmimat hosszabbítani, hanem ha tettik, ki mondani ellenem a' halálos sententiát. — Mindazáltal csak ugyan vissza vitetett a' tömlötzbe, és más nap ítéltetett halálra.

Octob. 12-dikén Párisba vólt *Pichegrü* Generális, de miért miért nem bizonyosan nem tudatik. Némellyek azt mondják, hogy a' *Heidelberg*a mellett történt tsata miatt a' *Thionwillei Merlin* ötét elvádolta; mások ellenkezőképen gondolkoznak, és *Merlint* vélik *Pichegrü* által a' *Moguntz*iai történet miatt elvádoltatottnak lenni. Mások ismét úgy vélekednek, hogy a' végrehajtó directoriumnak ő is egyik tagja lézen.

Sokan, a' kik az utolsó *Párisi* zenebonában részesültenek, el szöktek onnan. Egy *Betz* nevű Báro, a' ki azon zenebonában nem utolsó vala, és egy külső udvar spionnyának lenni tartatik, megfogtván a' *Düpplessy* nevű tömlötzbe vitetett. — *Oct. 15-ikén*, assignátákban 80 millió, arany pénzben pedig 4 millió livra küldetett a' *Rénusi Fr.* ármádiához. A' *Párisi* építő mestereknek, és üveg tsinálóknak elég munkát adott az utolsó zenebona, mellyben a' *Convent* palotájának úttzáján igen sok házak és ablakok meg károsítottak a' nagy és apró golyóbisok által.

A' *Verduni Pons* egy törvényt projectált *Oct. 14-ikén* a' *Convent*nek, melly szerént szabadság-

ba kelletik az el nyomtatott patriótákat helyhez-
tetni. Javaslásának előmozdítására azt beszéltet-
te, hogy egy katona Commissió három Chouáns
vezért botsátott szabadon, és hogy egyetlen egy-
gyet sem büntetett meg közülök. *Fermond* tódi-
totta beszédjét, 's azt tudakozta, mi az oka, hogy
Coumartin még sem vette el érdemlett büntetését?
Nem tudom, felele *Pons*; hanem tudom azt mind-
én, mind mások, 's minden jó patrióták fájlaly-
lyák, hogy a' respublikának titkos ellenségei, a'
kik atyánkfiai vérekkel izzadoznak, szabadon él-
nek, a' midőn a' jó patrióták lántzokon ülnek.—
Tsudálatos dolog, hogy a' melly szempillantás-
ban reménységek vala a' Rojalistáknak a' gyözede-
lemhez, azoknak a' jó patriótáknak, a' kik a' jó
hazafiúságnak lelkét másokban is fel ébresztették
vólna, nehéz vasakat és lántzokat hánytak lábaik-
ra. *Meauelle* azt kívánta, hogy nemtsak a' pa-
trióták, hanem közönségesen mind azok, a'
kik a' *Feuillán*, *Jakobinus*, *Moderatus*, és *Terro-
rista* név alatt esmértesek, 's tömlötzben ülnek,
szabadtságba helyheztesse nek. Hofzfas vetélke-
dés után bé vétetett a' *Pons* tanátsa. *Barrás* el-
lenben sok okokra nézve azt sürgette, hogy min-
den Rojalisták deportáltassanak, az az, más tá-
vól lévő sivatag szigetekbe küldetessenek, holott
semmi alkalmatosságok nem lészzen újabb zenebo-
nának indítására.

A' törvénytévő Commissió azt javasoltatta
Ondor által a' Conventnek, hogy a' respublika osz-
tályában lévő nemzeti képviselőknek adatasson
hatalom a' gyanús tisztviselő személyeknek tiszt-
ségekből való le hányásokra, 's helyettek más
tisztviselőknek ki nevezésére. Ez a' tárgy nagy
vetélkedést okozott a' Convent gyűlésében. So-
kan azt vetették ellenébe, hogy mivel úgy is 10
napok múltán el kezdik a' választó gyűlések az
új tisztviselőket választani, szükségtelen a' régie-
ket hivatalyaiktól meg fosztani. Erre mindazál-
tal azt felelték némellyek, hogy a' respublikának

mostani kétséges környülállásai közt, a' midőn az emigránsok és aristocraták annak el törlésére igyekeznek, szükség planumjaikat előre lerontani, és az illyetén hivataloktól való meg fosztások által értésére adni a' választó gyűléseknek, hogy a' gyanús személyeket ne válasszák a' fő hivatalokra. Végtére bé vétetett a' törvénytévő Com-missiónak javaslása, és a' voksoknak többsége által meg is határozott a' Convent által.

A' más nap tartatott gyűlésben elő beszéltette *Delaunai* az utolsó Párisi zenebonának környülállásait, és sok kéz irásokból meg mutatta, hogy a' respublika veszedelmére ki gondolt plánumnak még most vége nintsen. *Tallien* javaslására commissióba formálván magát a' Convent, az az, ki küldvén a' gyűlés palotájából a' halgatókat, egész éjfélutánnig nyújtotta gyűlését, a' mellyben *Laujünais*, *Larivière*, *Lesage*, *Boissy-d' Anglas*, *Saladin*, és *Rover* nemzeti képviselők azzal vádoltattak, hogy ők egyet értettenek legyen a' rebellisekkel, és pártos osztályokkal. Az itt nevezett Convent tagjai épen azok, a' kiket a' Párisi választó gyülekezetek jövődöbéli deputátusaiknak választottak. De mivel ezek a' nyakas osztályok az utolsó zenebonában részesültenek, azt javasolta *Neaulle*, hogy azoknak választásaik hijába valókká tétessenek.

Legendre is ki költ a' nevezett deputátusok ellen, és sok próbákat hordott elő, mellyek által meg akarta bizonyítani, hogy ők szüntelen üldözték, és nyomták a' jó patriotákat. *Legendre-vel* egy értelemben vóltak *Louvet* és *Barrás* nemzeti képviselők. A' vádoltattak sokféleképen mentegették magokat, és *Louvére*, 's *Saladin* kívül mindnyájan ártatlanoknak lenni találtattak.

Elegyes Történetek.

Azon *Hamburgi* zsidó kereskedő, kiről a' ma egy hete költ kurirban emlékeztünk, *Lipsiában* a'

Hálai kapu előtt egy kert háta mellett lévő viztsatornában találtatott, kinek nyakára egy kötelvölt szorítva, teste pedig sok szúrásokkal megmarzongva. Az ezen tsatorna mellett álló újjonnan épült, és még vakolatlan üres házban sok jelei láttattak ottan lett megöletésének, és a' fejéről letépett haj tsumók azt jelentették, hogy a' megöletett sokáig védelmezte magát gyilkosai ellen. Minden gyanúság egy Fr. emigránsra vagyon, a' ki *Hamburgtól* fogva *Lipsiáig* vele utazott, és jól tudta, mitsoda és mennyi arrú drága portéka legyen nálla. Ezen Frantziának neve *Desorlát János Baptista*, 's mindjárt ekkor kérdőre vonatott, de még eddig semmi jelek 's környülállások nem találtattak nálla, a' mellyekből világosan ki sülné, hogy ő lett volna a' gyilkos. Úgy hallatik hogy Berlinben három gyanús emberek fogattak el, a' kiknél igen sok betses kövek és portékák találtattak. — Az Olmutzi fogságban ülő *La Fayette* Fr. Ex-Generálisnak felesége és két hajadon leányi személyesen menvén Fels. Urunkhoz audientziára, alázatos esedezésekre szabadtságot nyertek férjének és attyoknak meg látogatására. A' Cseh Ország felé utazó artilléria parantsolatot vett azon helyen való meg állapodásra, a' hol a' parantsolat útól érendi, addig, míg más rendelések tétetnének arról. *Banditi* Kard. Presbyter életének 94 dik, és ama igen híres Ex-Jesuita *Zaccaria* 62-dik elztendejében, Rómában meg hóltak. A' Párisi Convent azon várasnak osztályait, 12 municipalitásokra változtatta által. A' Batáviai respublika *Párisban* lévő követtye által nagyon örvendett a' Párisi Conventnek ellenségein vett győzödelmeiről. A' Hágai Köz Rendek közönséges pardont hirdettettek azoknak a' matrósoknak, az az hajós legényeknek, a' kik a' jövő Májusnak első napjáig hazájokba visszra térni fognak. — A' *Madritti* királyi udvar királyi módon meg ajándékozta azt a' kurirt, a' ki a' Fr. respublika, és Spanyol Ország közt szerzett békességnek ratificatióját *Madridba* vitte. A' nép is felettébb ör-

vendett, és harmad egész napig vendégeskedett—
 Az eddig *Warsóviában* vólt Spanyol követ *Don*
Cuber Mihály azon characterben Florentziába fog
 menni. — Az *Algiriai Dey*, avagy Fejedelem,
 meg parantsolta az Anglus Consulnak, hogy egy
 hólnap alatt takarodgyék ki tartományaiból. —
Yriarte Ritter küldetik Madritból a' Fr. respub-
 likához követségbe. — *Don Moldovát* rendelte a'
 Spanyol király a' *Sz. Domoukos* szigete Frantzi-
 áknak való által adására. — *Londonban*, sőt egész
 Angliában nagy szüksége vagyon a' gabonának és
 kenyérnek, mellyet nem az elztendő terméket-
 teusegenek, hanem a' gabonával kereskedő uzso-
 rásoknak kell tulajdonítani. — A' Fényes Porta
 alkuba ereszkedett a' vele ellenségeskedést kezde-
 ni akaró *Persiai* Fejedelemmel. — A' Frantziák
Antverpiától fogva egész *Nieuportig* cordont von-
 tak, tartván az Anglusoknak bé ütésétül. — A'
 Romániában, és Belgrád körül kegyetlenkedő re-
 bellis basák ellen 20 ezer embert rendelt ki a'
 Török Császár. — A' *Párisi* tömlötzökben ülő
 foglyoknak száma 2656 emberre megyen, — *Raf-*
fet és *Menou* Generálisok, a' kik az utólsó Pári-
 si zenebonában tartozó kötelességeknek végbe
 nem vitele miatt tisztségekből le vettettek, 's azon-
 nal a' pártos osztályok mellé állottak, az úgy ne-
 vezett *Quatre-Nations* tömlötzbe tsukattak. — *Mo-*
guntziában nagy ágyú ropogással jelentetett ki
 Octob. 20-dikán az az öröm, a' melly azon erős-
 ségnek Frantziák ostromlása alól lett fel oldoz-
 tatásából származott. Azokban a' tartományok-
 ban, a' hol a' Frantziák az Austriai ármádia ál-
 tal meg verettetvén által futottak, és sok puztí-
 tást 's kegyetlenséget vittek végbe, önként aján-
 lották magokat a' lakosok a' fegyver fogásra, és
 már is 8000 öltözött közülök fegyverbe. *Báse*lből
 írják, hvgy az ott lévő Fr. minister *Barthelemy*
 Párisba megyen. és a' végre hajtó directoriumnak
 tagja lészzen. — Egy Német Országi közönséges
 levél azt hirdeti, hogy a' Prussiai király, a' Han-
 noverai válaíztó Fejedelem, és a' *Hesszen-Casseli*

Landgóf a' Batáviai respublika ellen fegyvert fog-
ni készülnek. — A' múlt hólnapnak 5-dik napján
végzették el a' Belgiumi szövetséges tartományok,
hogy egy nationális gyűlés állitassék fel, melly
egészlen el törli az előbbi constitutiót. — Néhai
Mária Antonia szerentsétlen Fr. királyné udvari
fő mesternéje *Polignac* hertzeg a' szízen két ifjú
és szeretetre méltó leányival együtt Pétersburg-
ba utaztak. Az Orosz seregek téli kvártélyra olz-
tattak. — A' *Düsszeldorfban* lévő Palatinátusi mi-
nistert *B. Hompest*, el vitték a' Frantziák ma-
gokkal, de a' nemzet gyűlési Commissarius viz-
liza botsátotta.

Magyar Ország.

Miskóltzon 22-dik Octob. Itt derekasan foly
a' szüret, 's minden emberi reménység felett jól
fizetnek a' szőlő hegyek, sok bor mindazonáltal
tsak ugyan nintsen. A' tavali borok különösen
készülnek, és ha még vagy 3 forrást ki állanak,
példa nélkül való jó boraink lesznek.

Pest Vármegyéből Octob. 17-dikén Ma két
hete *Vadkert* nevű helységben, egy gonosz tol-
vaj meg akarván a' hóhér pallosát előzni, maga
magának a' gégéjét úgy bé mettzette, hogy tsak
kevésen tartózkodott. A' hozzá küldetett Várme-
gye seb orvosi egészlen gyógyúlhatatlannak len-
ni mondták, hanem a' Vármegye Fisikusa *Ret-
ter Ferentz* úr történetből oda menvén, olly hat-
hatós szereket rendelt, hogy már azólta eszik és
iszik a' hóhér pallosára való, holott annakelőtte
3 napokig se nem ehetett, se nem ihatott. Ezen
maga gyilkosságára következő történet szolgálta-
tott néki alkalmatosságot. Egy Vadkerti szegény
lakosnak e' folyó hólnapnak első napján követett
éjjel egy lovát el lopták, mellynek nyomozására
a' *Ketzeli* helység szilaj méneshez ment; de mivel
maga lévén a' tsikósokon kereskedni nem bátor-
kodott, a' helységbéli biráknak tett jelentést 's

kérte őket, hogy vennék a' tsikósokat kérdőre. De ezek meg nevetvén a' dolgot üres válaszszal botsátották el magok elöl a' szegény embert, a' ki is a' Tekintetes Vármegye által rendeltetett katonához, és a' Vadkerti hadnagyhoz folyamodván a' *Ketzeli* ménes számadó csikósának a' fiát az apjánál is nagyobb tolvajt el tsipték, a' ki keményebb kérdőre vonatván ki vallotta, hogy ő lopta el a' szegény Vadkerti lakosnak a' lovát, és még azt is ki jelentette, hol vetette el a' ló békójának a' darabját, a' mellyre reá is találtak; de a' lovat elő nem keríthették, mivel már akkor a' *Sz. Imrei* pulztára vitte, és a' Duna-Vetsei gulyásnak el is tserélte az apja. Ezt halván a' kárvallott ember, a' katona és a' hadnagy leg ottan utánna mentek *Sz. Imrére*, holott meg is kaparították, de mára a' kárvallott ember lova nálla nem vólt, hanem más vólt, mellyről azt vallotta, hogy a' fia *Báts Vármegyéből* Rátz Almásról lopta el, és hogy a' Vadkerti lakos lovát is a' fia adta el a' *Ketzeli* helység gulyás bójtárjának. — Ezen gonosz tévő tsikósnak a' fia észre vévén, hogy az apja is el fogatott, és mindent ki vallott legyen reája, félvén a' nagyobb büntetéstől maga magának a' gégéjét el vágta. A' ki most 20 esztendő, magas legény, jobb szemére vak; a' ki tavalyi esztendőben egy *Ketzeli* szolga legénynek úgy az oldalába szúrta a' bitsakját, hogy kevésbe kerülhette el a' halált, melly tselekedetiért a' *Kalotsai* Érsekség uradalmi székétől el is vette érdemlett jutalmát.

* * * * *

Egy *Ajller György* nevű Reform. Prédikátor, a' ki születésére nézve Pest Vármegyében *Vadkert*-ről való, ennekelötte 20 esztendővel Debreczenben a' deákságot német nyelvre tanította, annak utánna külső Országi akademiákra ki ment, de most hol legyen nem tudatik, kéretik, jelentse magát a' hazájabéli Reformáta Ekklesiánál.

D. D. S.